

Paradox
expertisecentrum
dementie

echt benieuwd

OVERLEGPLATFORM

DEMENTIE

24 oktober 2022

- Mantelzorg en familie: samenwerken volgens SOFA

- Mantelzorgparticipatie en dementiezorg in AZ Maria Middelaers door Marc Vankerkhoven

- Brainwave familieparticipatie: hoe kunnen we familie/mantelzorg betrekken binnen de zorg/in de werking?

Echt benieuwd? Volg ons op

Expertisecentrum dementie
paradox

ecdparadox

DE GEZELLIGSTE KOFFIEKLETS

Waar woonde je vroeger?

Waar zou je nog weleens naar terug willen gaan?

Zijn er voorwerpen waaraan je zeer gehecht bent? Dewelke en waarom?

Welke herinneringen heb je aan jouw ouders?

Herinner je zich de eerste keer dat je verliefd werd?

Heb je een levenspartner (gehad)? Hoe heb je elkaar ontmoet?

Vragen: www.dementie.be/paradox

WINNAAR
De Gezelligste
Koffieklots
EED PARADOX

licht benieuwd

Paradox
EED PARADOX
dementie

MINNE & MEER

De Expertisecentra Dementie MEMO & PARADOX

stellen hun drie nieuwe educatieve spelen voor:

MINNE & MEER

over beminnen en graag zien
bij personen met dementie

Vrijdag 25 november 2022

Leuven

Maandag 28 november 2022

Gent

SPEEL JE MEE?

echt benieuwd

Paradox
opvanginstelling
dementie

Crelan

Memo
instelling voor
dementie

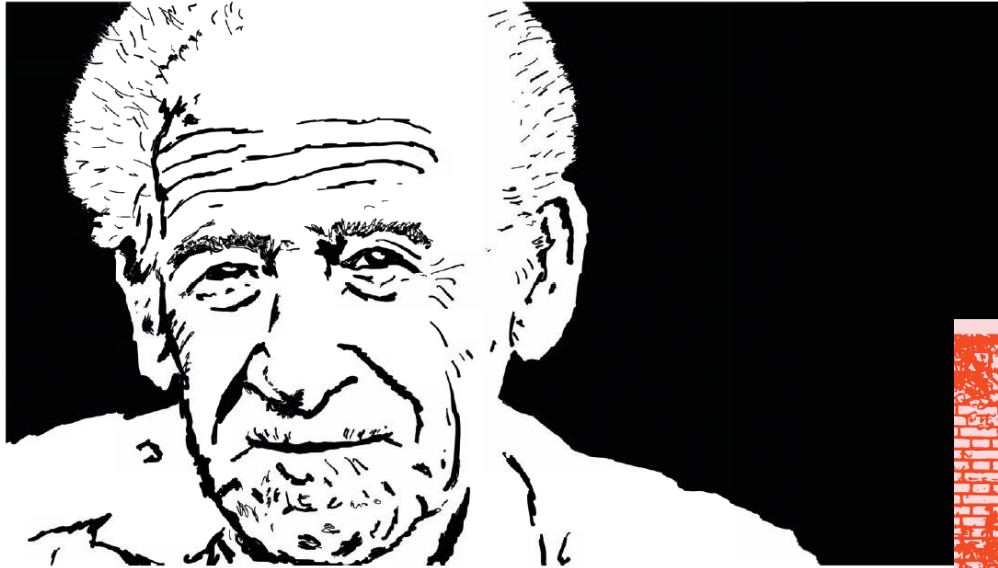

Spelpakket Minne en Meer: 75 euro

- Interesse: paradox@dementie.be

ESCAPEGAMES DEMENTIE

DE TREIN VAN EDGARD

5 HALTES OM BIJ STIL TE STAAN

- RESERVEREN: www.dementie.be/paradox

In de **tweede editie** van "Smakelijk" vind je opnieuw inspirerende voorbeelden van projecten van maaltijdcoaches dementie 2022.

Benieuwd naar dit magazine?

Voor slechts **7,5 euro** (excl. verzending) ontvang je een 28 pagina's tellend magazine boordevol foto's en inspiratie! Voor slechts **12 euro** (excl. verzending) ontvangt u zowel editie 1 en als editie 2 van het magazine.

Bestellen kan via [deze link](#)

smakelijk 1 en 2 + Als eten een zorg wordt

30 euro

(korting:7,50euro)

VORMING, TRAINING, OPLEIDING

- Interesse in vormingen in house:

Annelien.vangansbeke@dementie.be

- Interesse in vormingen in open aanbod:

Website, facebook & nieuwsbrief

Programma 2022

- 17/11: voor logo door logo: slikstoornissen
- 22/11: terugkomdag voor referentiepersonen
groepsdynamica

➔ Inschrijven nog mogelijk (website)

Programma 2023: binnenkort beschikbaar

TRAJECTEN, BEGELEIDING, PROJECTEN

- Interesse in trajectbegeleiding rond organisatie in beweging in dementiezorg:

sabine.boerjan@dementie.be

- Projecten:

sabine.boerjan@dementie.be

ZUURSTOF VOOR DEMENTIE

De **Oost-Vlaamse Expertisecentra Dementie Meander en Paradox** streven er samen met **Alzheimer Liga Vlaanderen** naar om de persoon met dementie en zijn omgeving een volwaardige plaats te geven in onze maatschappij. We willen ontmoetingen stimuleren om elkaar te kunnen steunen.

Om deze boodschap kracht bij te zetten en te symboliseren, **organiseren de Expertisecentra Dementie Paradox en Meander samen met Alzheimer Liga Vlaanderen een nieuwe actie:**

Zuurstof voor dementie

Tegen eind 2025 willen we op minstens 100 verschillende plaatsen in de provincie Oost-Vlaanderen een boom (**een ruwe berk**) hebben gepland. De boom symboliseert een plek voor mensen met dementie en hun omgeving waar er kan worden gelachen, gefeest, contact kan worden gemaakt, tot rust kan worden gekomen ... waar je met andere woorden echt jezelf kan zijn met je sterktes en je kwetsbaarheden. In combinatie met een **veld aan vergeet-me-niet-bloemetjes** geven we dementie letterlijk een plaats in onze samenleving.

Hoe kan jij meehelpen ons project vorm te geven?

Bestel een boompakket en plant een ruwe berk op jouw openbaar domein voor de prijs van 150,00 EURO!

Bestelformulier: via de [link](#)

Mantelzorg en familie: samenwerken volgens SOFA

Op de SOFA

Paradox
expertisecentrum
dementie

De hulpverlener en de mantelzorger

- Gemeenschappelijk belang: allebei streven naar een zo optimaal mogelijke zorg voor de oudere (Actiz & EIZ, 2007)
- Blick vanuit een verschillend perspectief
- Inzicht van hulpverleners in mantelzorger vergroten door praktische tool:
 - SOFA-model
 - Geeft inzicht in de verschillende rollen van de mantelzorger
 - Geeft tips over aangepaste handelingswijzen om met die rollen om te gaan

De verschillende rollen van de mantelzorger

- Een goede samenwerking is gebaseerd op **gelijkwaardigheid**.
- Mantelzorgers komen in contact met verschillende zorgverleners.
- Een goede relatie begint met het opbouwen van vertrouwen en dit vraagt tijd.
- **Luister naar de noden en behoeften van de mantelzorger en de zorgvrager** en stem het aanbod daar op af.

SOFA als metafoor

Crowding out en crowding in

- “crowding out” - hoe meer professionele zorg er wordt georganiseerd, hoe minder mantelzorgers zorg verlenen. Mantelzorgers denken dat ze niet meer nodig zijn, doen een stap terug, en raken gedeactiveerd
- “crowding in” wordt bedoeld dat meer professionele hulp samengaat met meer informele hulp. In dit geval voegen professionals zo in, dat mantelzorgers blijven doen wat ze kunnen, waar ze goed in zijn. Professionals gaan daar wat aan toe voegen, waar dat nodig is.
- Als informele zorg op een evenwichtige manier gecombineerd wordt met formele zorg, blijft de informele zorg bestaan en is de kans op overbelasting en uitval van mantelzorgers kleiner.
- Het werken vanuit het SOFA-model helpt om “crowding in” te realiseren

De 4 rollen van de mantelzorger

S

- Samenwerken
- Partners in de zorg

O

- Ondersteunen
- Niet alleen zorgen voor de persoon met dementie – ook met familie

F

- Faciliteren
- Aandacht voor de persoonlijke relatie: die is er altijd!

A

- Afstemmen
- De mantelzorger heeft heel wat expertise opgebouwd

Stel dat jij mantelzorgger bent: wat verwacht jij van de organisatie?

S = SAMENWERKEN O = ONDERSTEUNEN F = FACILITEREN A = AFSTEMMEN

SAMENWERKEN ► MANTELZORGERS ALS PARTNER IN HET WERK

Realiseer je dat een mantelzorger al langere tijd voor zijn of haar naaste zorgt. Erken de mantelzorger dus als medehulpverlener.

S

HANDIGE VRAGEN

- Wat doet u als mantelzorger en wat zou u graag willen blijven doen?
- Wat zou u willen leren over de zorg en ondersteuning van uw naaste?
- Welke afspraken maken we met elkaar?
- Hoe kunnen we elkaar aanvullen?

ONDERSTEUNEN ► MANTELZORGERS ALS HULPVRAGER

Het kan zijn dat een mantelzorger zelf ondersteuning nodig heeft om de zorg vol te houden. Bied een luisterend oor en verwijst door waar nodig, bijvoorbeeld naar een mantelzorgsteunpunt.

O

HANDIGE VRAGEN

- Hoe gaat het met u?
- Waar krijgt u energie van?
- Zijn er andere mensen in uw omgeving betrokken bij de zorg en ondersteuning?

AFSTEMMEN ► MANTELZORGERS ALS EXPERT

Een mantelzorger kent de naaste al lang. Benut daarom de kennis van de mantelzorger.

A

HANDIGE VRAGEN

- Kunt u iets meer vertellen over de wensen en behoeften van uw naaste?
- Wat zou u doen in deze situatie?
- Waar maken we uw naaste blij mee?

FACILITEREN ► MANTELZORGERS ALS PERSOONLIJKE RELATIE

Realiseer je dat een mantelzorger in de eerste plaats kind, ouder, partner, vriend is. Respecteer daarom de gewoontes van een mantelzorger en zijn of haar naaste.

F

HANDIGE VRAGEN

- Wat zou u graag samen willen blijven doen?
- Heeft u bepaalde familiegewoontes of rituelen?
- Hoe kan ik u hierbij helpen?

Interessante tools

- EDIZ
Ervaren Druk door Informele Zorg
- Samenspelscan:
<https://www.mantelzorgers.be/Pages/Samenspelscan.aspx>
- Map: 'Fijne SOFA-momenten'
- Mantelzorgkompas

Mantelzorgkompas

Mantelzorg als (zorg)partner

- Heeft de thuiszorg mij uitgenodigd voor een startgesprek?
- Word ik betrokken bij het maken van het zorgplan?
- Is er een vast contactpersoon in het zorgteam?
- En kan ik bij diegene met mijn vragen terecht?
- Krijg ik precies de informatie die ik nodig heb?
- Is er voldoende contact en afstemming tussen de zorgverleners en mij?
- Word ik betrokken bij de eindevaluatie?

Mantelzorg als mede-hulpvrager

- Krijg ik de tijd om aan de zorgsituatie te wennen?
- Vraagt de zorgverlener geregeld hoe het met mij gaat?
- Wordt er goed naar mij geluisterd?
- Denkt de zorgverlener met mij mee over wat ik zelf nodig heb?
- Kan ik zeggen dat ik ergens hulp bij nodig heb?
- Verwijst de zorgverlener mij goed door als ik hulp nodig heb die zij niet kunnen geven?

Mantelzorg als ervaringsdeskundige

- Heeft de zorgverlener voldoende oog voor mijn kennis en ervaring als mantelzorg?
- Bespreken we welke zorg of taken ik graag zelf wil (blijven) doen?
- Worden mijn gewoontes en privacy voldoende gerespecteerd?
- Worden er duidelijke afspraken met mij gemaakt?
- En is er ruimte om afspraken tussentijds bij te stellen?

Mantelzorg als persoonlijk betrokkene

- Kan ik hulp vragen bij het oplossen van conflicten in mijn familie/gezin/relatie?
- Kunnen we praten over wat het voor ons betekent dat onze... ziek is/dood gaat?
- Vraagt de zorgverlener vaak genoeg wat onze wensen of behoeften zijn?
- Is er voldoende ruimte en veiligheid om te zeggen dat ik het anders wil?
- Voel ik mij door de zorgverlener voldoende gehoord, gezien en begrepen?

Bronnen

- [In voor mantelzorg](#)
- https://scriptie.hogent.be/2020-2021/1001_201752584_PBA-ERGO_scriptie.pdf
- Zicht op mantelzorg – Benedicte De Koker en Lieve De Vos

Colofon

De infographic 'SOFA-model: samenwerken met mantelzorgers' is gemaakt in het kader van het programma 'In voor mantelzorg-thuis' (2019 - 2021). Dit programma van Movisie en Vilans heeft als doel een betere samenwerking met en voor mantelzorgers.

Tekst: Karlijn Nanninga (Vilans), Yvonne de Jong (Vilans),
Carole Groenescheij (Movisie)
Vormgeving: Suggestie & Illusie

Oktober 2021

In voor mantelzorg-thuis is mogelijk gemaakt met financiering van

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Mantelzorgparticipatie en dementiezorg in AZ Maria Middelaes door Marc Vankerkhoven